

Usnesení Nejvyššího soudu ČSFR ze dne 17.09.1991, sp. zn. Tov 13/91, ECLI:CZ:NS:1991:Tov.13.1991.1

Číslo: 45/1992

Právní věta: Státu nevzniká povinnost hradit náklady obhajoby podle § 19 odst. 3 písm. b) zák. č. 119/1990 Sb., ve znění zák. č. 47/1991 Sb., podal-li odsouzený úspěšný návrh na vydání rozhodnutí podle § 2 odst. 2 cit. zák.

Soud: Nejvyšší soud ČSFR

Datum rozhodnutí: 17.09.1991

Spisová značka: Tov 13/91

Číslo rozhodnutí: 45

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Odměna obhájce, Rehabilitace soudní

Předpisy: 141/1961 Sb. § 151 odst. 2
§ 151 odst. 3 119/1961 Sb. § 2 odst. 2
§ 19 odst. 3

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 45

Státu nevzniká povinnost hradit náklady obhajoby podle § 19 odst. 3 písm. b) zák. č. 119/1990 Sb., ve znění zák. č. 47/1991 Sb., podal-li odsouzený úspěšný návrh na vydání rozhodnutí podle § 2 odst. 2 cit. zák.

(Usnesení senátu Nejvyššího soudu ČSFR - vojenského kolegia ze dne 17. 9. 1991 sp. zn. [Tov 13/91](#))

Nejvyšší soud ČSFR zamítl podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. stížnost, kterou podal odsouzený F. G. proti usnesení předsedy senátu vyššího vojenského soudu v Táboře ze dne 29. 7. 1991, sp. zn. 4 Rtv 112/91, kterým nepřiznal náhradu nákladů obhajoby státem.

Z odůvodnění :

Dne 10. 12. 1990 podal F. G. prostřednictvím zvoleného obhájce žádost o provedení soudní rehabilitace podle § 2 zák. č. 119/1990 Sb. svého odsouzení rozsudkem bývalého státního soudu Praha. Dne 8. 3. 1991 podal obhájce návrh, aby bylo zahájeno přezkumné řízení podle třetího oddílu zákona o soudní rehabilitaci ohledně trestných činů, na které se nevztahovalo ustanovení § 2 odst. 1

cit. zák. (Tento návrh však obhájce vzal zpět přípisem ze dne

12. 6. 1991). Usnesením vyššího vojenského soudu v Táboře ze dne 30. 4. 1991 bylo rozhodnuto o účasti odsouzeného na soudní rehabilitaci podle § 2 odst. 2 cit. zák., odsuzující rozsudek byl zčásti zrušen, za zbývající trestné činy byl stanoven přiměřený trest.

Podáním ze dne 31. 5. 1991 se obhájce domáhal náhrady nákladů obhajoby v úhrnné výši 1 660 Kčs. Předseda senátu vyššího vojenského soudu postupem podle § 151 odst. 3 tr. ř. rozhodl usnesením, že se požadovaná odměna za obhajobu a úhrada hotových výdajů nepřiznává. Proti tomuto usnesení podal odsouzený stížnost, v níž uvedl, že z ustanovení § 19 odst. 3 písm. b) zák. č. 119/1990 Sb. vyplývá, že náklady obhajoby hradí stát, byl-li návrh shledán alespoň zčásti důvodným. Z této dikce rozhodně nevyplývá, že by se toto ustanovení týkalo toliko přezkumného řízení podle § 4 cit. zák., které lze konat pouze na návrh. Rovněž ustanovení § 2 odst. 2 cit. zák. předpokládá možnost podání návrhu. Odmítnutí náhrady nákladů obhajoby nemůže být zdůvodněno ani ustanovením § 151 tr. ř., neboť úprava podle § 19 cit. zák. je ve vztahu k trestnímu řádu úpravou speciální. Poukázal posléze na to, že by odporovalo principům rehabilitačního zákona, kdyby si postižení měli sami hradit náklady spojené s uplatňováním svých nároků.

Nejvyšší soud ČSFR přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr. ř. z podnětu podané stížnosti správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, které mu předcházelo, a zjistil, že stížnost není důvodná.

Stížnosti lze přisvědčit v tom, že ustanovení § 19 zák. č. 119/1990 Sb. ve znění zák. č. 47/1991 Sb. o soudní rehabilitaci je v otázce úhrady nákladů obhajoby v řízení o soudní rehabilitaci speciální vůči ustanovení § 151 odst. 2 tr. ř. Při splnění některé z podmínek § 19 cit. zák. hradí stát náklady vždy, ať jde o obhájce zvoleného nebo soudem ustanoveného. Citované ustanovení však neuvádí, v jakém řízení a který orgán rozhoduje o přiznání výše odměny a náhradě hotových výdajů obhájci. Je proto nutno vycházet z ustanovení § 33 odst. 4 zák. o soudní rehabilitaci, že pokud tento zákon nemá zvláštních ustanovení, použijí se v řízení podle oddílu druhého až pátého (§ 19 je zařazen v oddíle čtvrtém) ustanovení trestního řádu. Odpovídajícím ustanovením je zde § 151 odst. 3 tr. ř., podle něhož o výši odměny a náhradě hotových výdajů rozhodne na návrh obhájce v řízení před soudem předseda senátu soudu prvního stupně. Nelze proto souhlasit s tvrzením stížnosti, že předseda senátu soudu prvního stupně odmítl přiznat náhradu nákladů obhajoby podle ustanovení § 151 tr. ř. Předseda senátu konal řízení podle § 151 odst. 3 tr. ř., avšak při řešení otázky, zda je dána povinnost státu uhradit náklady obhajoby, vycházel správně z ustanovení § 19 zákona o soudní rehabilitaci.

Ani dalším námitkám uvedeným ve stížnosti nemohl Nejvyšší soud ČSFR vyhovět. Předseda senátu vyššího vojenského soudu v souladu s ustanovením § 19 cit. zák. učinil závěr, že v daném případě nevznikla povinnost státu hradit náklady obhajoby. Toto ustanovení upravuje povinnost náhrady nákladů, které vzniknou v souvislosti s konáním přezkumného řízení podle oddílu třetího zákona o soudní rehabilitaci. Do těchto nákladů zahrnuje jednak náklady vlastního řízení (paušální částkou) a jednak náklady obhajoby. Pokud zákon považoval za spravedlivé, aby náklady obhajoby byly státem hrazeny i v řízení jiném než přezkumném, uvedl tak výslovně v ustanovení § 19 odst. 3 písm. a), podle něhož stát hradí náklady obhajoby v řízení podle § 3 cit. zák. o námitkách prokurátora proti rozhodnutí soudu vydaném podle § 2 odst. 2 cit. zák. Nestanovil tak výslovně pro celé řízení podle § 2 odst. 2 cit. zák., i když i zde připouští, aby byl podán návrh na vydání rozhodnutí. Pokud § 19 odst. 3 písm. b) cit. zák. stanoví, že náklady obhajoby hradí stát, byl-li návrh shledán aspoň zčásti důvodný, nejde o jakýkoli návrh, jak dovozuje stěžovatel, ale výlučně o návrh na zahájení přezkumného řízení.

Protože odsouzený se dožadoval náhrady nákladů obhajoby za podání návrhu k vydání rozhodnutí podle § 2 odst. 2 cit. zák., předseda senátu vyššího vojenského soudu nepochybil, když rozhodl, že státu nevznikla povinnost hradit náklady obhajoby. Tato povinnost by vznikla za předpokladu zahájení přezkumného řízení podle třetího oddílu zákona o soudní rehabilitaci na podkladě návrhu

podaného obhájcem ze dne 8. 3. 1991 a při splnění další podmínky, že tento návrh by byl shledán aspoň zčásti důvodný. Vzhledem k tomu, že obhájce vzal tento návrh přípisem ze dne 12. 6. 1991 zpět, nevznikla státu povinnost hradit obhájci odměnu a hotové výdaje ani za tento úkon.